



Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Филозофски факултет
Специалност „ФИЛОСОФИЯ“
Учебна дисциплина
„СВЯТ, ЕЗИЦИ, ОНТОЛОГИИ“
Преподавател: Проф. СЕРГЕЙ ГЕРДЖИКОВ

СВЯТ, ЕЗИЦИ, ОНТОЛОГИИ

Библиография

Основна литература:

- Аристотел. *Категории*. Прев. Ив. Христов. София: Наука и изкуство, 1992
- Витгенщайн, Лудвиг (1953). *Философски изследвания. Избрани съчинения*. Прев. Н. Милков. София: Наука и изкуство, 1988
- Герджиков, С. *Философия на относителността*. София: „Екстрем“, УИ „Св. Кл. Охридски“, 2008
- Герджиков, Сергей. *De-cogito. Отмисляне на измисления свят*. София: Екстрем, 2007
- Герджиков, Сергей. *Светуване*. С: „Екстрем“, „Изток-Запад“, 2010
- Герджиков, Сергей. *Формата на човешкия свят*. С: „Екстрем“, „Изток-Запад“, 2010
- Джуандзъ. Прев. Е. Стойчева, С. Герджиков. София: Екстрем, 2008
- Карнап, Рудолф. „Преодоляване на метафизиката чрез логически анализ на езика“. *Философия на логиката, II*. София: Изток-Запад, 2008, 9–31
- Нагарджуна. *Философия на средния път*. София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 2008
- Сосюр, Фердинад дьо. *Курс по обща лингвистика*. С: Наука и изкуство, 1992
- Quine, Willard “On What There Is“. *Semantics and the Philosophy of Language*. Urbana: The Univ. of Illinois Press at Urbana, 1952: 189–206
- Quine, Willard. “Ontological Relativity“. *The Journal of Philosophy* LXV (1968): 185–212
- Nakamura, Hajime. *Ways of Thinking of Eastern Peoples: India-China-Tibet-Japan*. Honolulu: The Univ Press of Hawaii, 1964
- Sapir, Edward. *Language. An Introduction to the Study of Speech*, 1921.
<http://www.bartleby.com>
- Whorf, Benjamin (1936). “An American Indian Model of Universe“. *Language, Thought, and reality*. MIT Press, 1956: 57–64
- Whorf, Benjamin (1940). “Science and linguistics“. *Language, Thought, and reality*. MIT Press, 1956: 207–219. (Уорф, Бенджамин. „Наука и езиковедство“. *Ново в лингвистиката*. Вып. 1. Москва: 1960)

Допълнителна литература:

- “Qalia“. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*
- Chomsky, Noam. *Language and Mind*. New York, etc.: Harcourt Brace Jovanovich, 1968
- Chomsky, Noam. *Syntactic Structures*, Moton: 1957
- Gödel, Kurt (1961). “The modern development of the foundations of mathematics in the light of philosophy“. *Collected Works*, Volume III. Oxford University Press, 1981
<http://ru.philosophy.kiev.ua/library/ryle/categ.html>
- Langacker, Ronald, *Foundations of Cognitive Grammar*. Vol. II. Descriptive Application. Stanford & Stanford University Press, 1991
- The Lankavatara Sutra*. (Transl. From Sanskrit by D. Suzuki). London: 1966 (1932). Routledge & Kegan Paul, 1956
- Quine, Willard. *The Roots of reference*. La Salle: Open Court, 1973



Russel, Bertrand. *Our Knowledge of the External World*. London and New York & Routledge, 1995

Ryle, Gilbert. “Categories”, 1938.

Sapir, Edward. *The Collected Works of Edward Sapir*, VI. American Indian Languages. Edited by V. Golla. Mouton de Gruyter, 1991.

Whorf, Benjamin (1936). „A Linguistic Consideration of Thinking in Primitive Communities“. *Language, Thought, and reality*. MIT Press, 1956: 65–86

Whorf, Benjamin (1938). “The Relation of Habitual Thought and Behavior to Language”. *Language, Thought, and reality*. MIT Press, 1956: 134–159.

Whorf, Benjamin (1941). “Language and Logic”. *Language, Thought, and reality*. MIT Press, 1956: 233–245.

Whorf, Benjamin. “Some verbal categories of Hopi”. *Language, Thought, and reality*. MIT Press, 1956: 112–124.

Библиография по теми:

Тема 01. РЕАЛНОТО

Герджиков, С. *Философия на относителността*. София: „Екстрем“, УИ „Св. Кл. Охридски“, 2008

Герджиков, Сергей. *De-cogito. Отмисляне на измисления свят*. София: Екстрем, 2007

Герджиков, Сергей. *Светуване*. С.: „Екстрем“, „Изток-Запад“, 2010

Герджиков, Сергей. *Формата на човешкия свят*. С.: „Екстрем“, „Изток-Запад“, 2010

Nagel, Thomas. “What is it like to be a bat?”. *Philosophical Review* LXXXIII, 4, 435–450

“Qalia”. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*

Пригожин, И., Е. Стенжер. *Новата връзка. Метаморфоза на науката*. С.: Наука и изкуство, 1989

Ръсел, Б. (1913). *Теория на познанието*. С.: Критика и хуманизъм, 1997

Хусерл, Е. (1936). *Кризата на европейските науки и трансценденталната феноменология*. С.: Критика и хуманизъм, 2000

Тема 02. ВИРТУАЛНОТО

Джуандъзъ. Прев. Е. Стойчева, С. Герджиков. София: Екстрем, 2008

Нагарджуна. *Философия на средния път*. София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 2008

Nakamura, Hajime. *Ways of Thinking of Eastern Peoples: India-China-Tibet-Japan*. Honolulu: The Univ Press of Hawaii, 1964

Shannon, Claude (1948). “A Mathematical Theory of Communications”. *The Bell System Technical Journal* 27: 379–423, 623–656, July, October, 1948

The Lankavatara Sutra. (Transl. From Sansrit by D. Suzuki). London: 1966 (1932). Routledge & Kegan Paul, 1956

Герджиков, С. *Философия на относителността*. София: „Екстрем“, УИ „Св. Кл. Охридски“, 2008

Герджиков, Сергей. *De-cogito. Отмисляне на измисления свят*. София: Екстрем, 2007

Герджиков, Сергей. *Формата на човешкия свят*. С.: „Екстрем“, „Изток-Запад“, 2010

Тема 03. СВЕТЪТ КАТО ФОРМА

Barrow, J., Tipler, F. *The Antropic Cosmological Principle*. Oxford: Oxford Un. Press, 1986

De Zoysa, A. „Change and Reality“. De Zoysa, A., Karunadasa, Y., Ranavaka, Ch., Tilakartne, A. (eds). *Beyond the Metaphysics of Commonsense*. Buddhism, Science and the Realism Question. Colombo, Sri Lanka: Vidyarthi & Postgraduate Institute of Pali and Buddhist Studies, 1998, 57 – 78

Einstein, A, 1919. „What is the Theory of Relativity?“. *Ideas and Opinions by Albert Einstein*. N.Y.: Bonanza books, 1954, 227 – 232



- Feinman, R., 1950. Фейнман, Р. *Характер физических законов*. М.: Мир, 1968
- Heelan, P. *Space-perception and the Philosophy of Science*. Berkeley, L. A., London: University of California Press, 1983
- Hocking, S., 1973. Хокинг, С. *Кратка история на времето*. С.: Наука и изкуство, 1993.
- Newton, I, 1692. „Four Letters from Sir Isaac Newton to Doctor Bentley“. *Papers and Letters on Natural Philosophy*. Boston: Harvard Univ. Press, 1958
- Prigogine, I., E. Stenger, (1979). Пригожин, И., Е. Стенжер. *Новата връзка*. С.: Наука и изкуство, 1989
- Silk, J. *The Big Bang*. San Francisco: Freeman & Co., 1980
- Герджиков, Сергей. *Формата на човешкия свят*. С.: „Екстрем“, „Изток-Запад“, 2010

Тема 04. СВЕТЪТ КАТО ПРОЦЕС

- Джуандзъ. София: Екстрем, 2008
- Бергсон, Анри. *Съзнание и живот*. Ямбол: 1927
- Пенроуз, Дж. *Новият разум на царя*. София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 1998 (Penrose, R, 1989)
- Хокинг, Стивън. *Кратка история на времето*. София: Наука и изкуство, 1993 (Hocking 1973)
- Эйнштейн, А. „Теория относителности“. *Собрание научных трудов*, I. Москва: Наука, 1965, 175–186. Einstein, A, 1911
- Веселин Петров. „Метафизическите идеи в процесуалната философия“. *Онтологията през двадесети век*. София: Faber, 2007, 259 – 284
- Герджиков, С. *Светуване*. С.: Изток-Запад, 2010

Тема 05. ЗНАЦИ И ЗНАКОВИ ФОРМИ

- Сосюр, Ф. *Трактат по обща лингвистика*. С.: Наука и изкуство, 1992
- Витгенщайн, Л. *Логико-философски трактат*. С.: Наука и изкуство, 1988
- Whorf, B. “Languages and Logic”. *Language, Thought, and reality*. M.I.T. Press, 1956 (1967).
- Еко, У. *Семиотика и Философия на езика*. София: Наука и изкуство, 1993
- Герджиков, С. *Философия на относителността*. С.: УИ „Св. Кл. Охридски“, 2008
- Герджиков, С. *Формата на човешкия свят*. С. Изток-Запад, 2010

Тема 06. ОПРЕДЕЛЕНОСТ, ОТНОСИТЕЛНОСТ, НЕОПРЕДЕЛЕНОСТ

- Джуандзъ. Прев. Е. Стойчева, С. Герджиков. София: Екстрем, 2008
- Витгенщайн, Лудвиг (1953). *Философски изследвания. Избрани съчинения*. Прев. Н. Милков. София: Наука и изкуство, 1988
- Фреге, Готлоб. „Върху смисъла и значението“. *Философски логики*. София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 2003, 30–52 (Frege, Gottlob, 1892)
- Quine, Willard. “Ontological Relativity”. *The Journal of Philosophy* LXV (1968): 185–212
- Chomsky, Noam. *Syntactic Structures*, Moton: 1957
- Герджиков, С. *Философия на относителността*. София: „Екстрем“, УИ „Св. Кл. Охридски“, 2008

Тема 07. ЕСТЕСТВЕН ЕЗИК – ГЛОБАЛНОСТ И ЛОКАЛНОСТ

- Витгенщайн, Лудвиг (1953). *Философски изследвания. Избрани съчинения*. Прев. Н. Милков. София: Наука и изкуство, 1988
- Пинкър (1994). *Езиковият инстинкт. Как умът създава езика*. Изток-Запад, 2007
- Chomsky, Noam. “Linguistics and Philosophy”, *Language and Philosophy: A Symposium*, Sidney Hook, (ed.), New York: New York University Press, 1969, 51–94
- Sapir, E. *Language. An Introduction to the Study of Speech*, 1921



- Sapir, E. “Status of Linguistics as a Science”. *Language*, vol. 5, No. 4 (Dec., 1929), 207–214.
Райл, Гилберт. „Обыденный язык”. Ryle G. “Ordinary Language”. *Philosophy and Ordinary Language*, Urbana, 1960, pp. 108–127
Герджиков, С. *Философия на относителността*. София: „Екстрем”, УИ „Св. Кл. Охридски”, 2008

Тема 08. ЕЗИКОВА ОТНОСИТЕЛНОСТ

- Джуандъзъ. Прев. Е. Стойчева, С. Герджиков. София: Екстрем, 2008
Нагарджуна. *Философия на средния път*. София: УИ „Св. Кл. Охридски”, 2008
Сосюр, Ф. (1955) *Курс по обща лингвистика*. Наука и изкуство. София, 1992
Витгенщайн, Лудвиг (1953). *Философски изследвания. Избрани съчинения*. Прев. Н. Милков. София: Наука и изкуство, 1988
Whorf, Benjamin (1940). “Science and linguistics”. *Language, Thought, and reality*. MIT Press, 1956: 207–219. (Уорф, Бенджамин. „Наука и езиковедство“. *Ново в лингвистиката*. Вып. 1. Москва: 1960)
Quine, Willard. “Ontological Relativity”. *The Journal of Philosophy* LXV (1968): 185–212
Якобсон, Р. „Взгляды Боаса на граматическое значение”. *Избранные работы*. М.: Прогресс, 1985)
Langacker, Ronald, *Foundations of Cognitive Grammar*. Vol. II. Descriptive Application. Stanford & Stanford University Press, 1991
Quine, Willard. *The Roots of reference*. La Salle: Open Court, 1973
Jespersen, O. (1969). *Analytic Syntax*. Holt, Rinehart and Winson, Inc., 1969
Герджиков, С. *Философия на относителността*. София: „Екстрем”, УИ „Св. Кл. Охридски”, 2008

Тема 09. ЕЗИКОВА НЕОПРЕДЕЛЕНОСТ

- Джуандъзъ. Прев. Е. Стойчева, С. Герджиков. София: Екстрем, 2008
Сосюр, Ф. (1955) *Курс по обща лингвистика*. Наука и изкуство. София, 1992
Витгенщайн, Лудвиг (1953). *Философски изследвания. Избрани съчинения*. Прев. Н. Милков. София: Наука и изкуство, 1988
Quine, Willard. *Word and Object* (1964).
Quine, Willard. ”Indeterminacy of Translation Again”. *The Journal of Philosophy*. Vol. LXXXIV, N. 1, January 1987. P. 5–10
Герджиков, С. *Философия на относителността*. София: „Екстрем”, УИ „Св. Кл. Охридски”, 2008

Тема 10. ПОТОКЪТ НА РЕЧТА

- Сосюр, Ф. (1955) *Курс по обща лингвистика*. Наука и изкуство. София, 1992
Витгенщайн, Лудвиг (1953). *Философски изследвания. Избрани съчинения*. Прев. Н. Милков. София: Наука и изкуство, 1988
Брестед, Дж. *История на Древен Египет, т. II*. (1905). София: Мария Арабаджиева, 2009
Герджиков, С. *Философия на относителността*. София: „Екстрем”, УИ „Св. Кл. Охридски”, 2008
Сергей Герджиков. *De-cogito. Отмисляне на измисления свят*. С: 2010: www.gherdjikov.com
Сергей Герджиков. *Светуване*. С: Изток -Запад, 2010

Тема 11. УНИВЕРСАЛИИТЕ И ОБЩОТО

- Аристотел. *Категории*. С.: Наука и изкуство, 1991
Нагарджуна. *Философия на средния път*. София: Екстрем, УИ, 2008,
Хегел, Г. *Науката Логика*. С.: Наука и изкуство, 1966
Витгенщайн. *Синята книга, Кафявата книга*. С.: Критика и хуманизъм, 2006.



- Ryle, G., *The Concept of Mind*, 1949
Quine, W.V.O. „Identity, Ostension, and Hypostasis“. *From a Logical Point of View*. Cambridge: 1953
Лайонз, Джон. (1968). *Введение в теоретическую лингвистику*. Москва: Прогресс, 1978
Сергей Герджиков. *De-cogito. Отмисляне на измисления свят*. С: 2010:
www.gherdjikov.com

Тема 12. ОПОЗИЦИЯТА СУБЕКТ–ОБЕКТ И ОНТОЛОГИЧЕСКИТЕ Й ПРОЕКЦИИ

- Recorded Sayings of Linji* (Thomas Cleary, transl.) Numata Center for Translation and Research. 1999
Suzuki, Daisetz. (transl.). *The Lankavatara Sutra*. London: Routledge & Kegan paul, 1932.
Витгенщайн, Лудвиг. *Логико-философски трактат (ЛФТ)*. Избрани съчинения. София: Наука и изкуство, 1988
Spiegelberg, Herbert. *The Phenomenological Movement. A historical introduction*. Hague, 1963, pp. 36-37
Рорти, Ричард. *Философията и огледалото на природата* (Rorty, 1979 (1998), сс. 27 – 146)
Уилбър, Кен. *Без граници (1979)* (София: Лик, 2002)
Герджиков, Сергей. *Философия на относителността*. София: Екстрем, 2008.
Герджиков, Сергей. *De-cogito. Отмисляне на измисления свят*. София: Екстрем, 2007
Карагеоргиева, Анета. *Философия на съзнанието*. София: Библиотека 48, 2008

Тема 13. ОПОЗИЦИЯТА СУБЕКТ – ПРЕДИКАТ И ОНТОЛОГИИТЕ

- Аристотел. *За тълкуването. Аналитики*. Т. 1. София: ИК „Хр. Ботев“, 1997,
Аристотел. *Метафизика*. София: Сонм, 2000
Нагарджуна. *Философия на Средния път*. София: Екстрем, 2008
Декарт, Рене. *Разсъждения за метода. Избрани философски произведения*. София: Наука и изкуство, 1978
Кант, Имануел. *Критика на чистия разум*, С.: Издателство на БАН, 1967
Sapir, Eduard. *Language. An Introduction to the Study of Speech* (1921) (el.)
Jespersen, Otto. *Analytic Syntax*. Holt, Rinehart and Winson, Inc., 1969
Герджиков, Сергей. *De-cogito. Отмисляне на измисления свят*. София: Екстрем

Тема 14. ПРЕДМЕТ – СВОЙСТВО – ОТНОШЕНИЕ

- Васубандху. *Пудгала-пратишедха-пракарана (Опровержение на личността)*. *Антология на будистката философия*. София: Евразия, 1996
Милинда панха. *Философия на ранния будизъм*. София: Евразия, 1997
Husserl, E. *Ideen zu einer reinen Phänomenologie und phänomenologischen Philosophie*. Halle, 1913
(Хусерл, Е. *Увод във феноменологията. Картезиански медитации*. София: Евразия, 1996)
Heidegger, M. „Das Ding“. *Vorträge und Aufsätze*. Pfullingen, 1954, S. 163–181
Whorf, B. „Science and linguistics“ (1940). Whorf, B. *Language, Thought, and reality*. MIT Press, 1956, p. 207–219
Nakamura, Hajime. *Ways of Thinking of Eastern Peoples: India-China-Tibet-Japan*. Honolulu: The Univ Press of Hawaii, 1964
Лайонз, Джон. *Введение в теоретическую лингвистику*. Москва: Прогрес, 1978
Герджиков, Сергей. *De-cogito*. С.: Екстрем, 2007
Герджиков, Сергей. *Философия на относителността*. С. : УИ „Св. Кл. Охридски“, 2008



Тема 15. ‘БИТИЕ’ И ‘АБСОЛЮТ’ – ЕЗИЦИ И ОНТОЛОГИИ

“Ananda”. *Samyutta Nikaya* N 8.4

2008 Нагарджуна. *Философия на Средния път (Муламадхиямака-ка̄рикā)*. София: Екстрем,

The Lankavatara sūtra. transl. by D. Suzuki, R&K Paul, 1956

Хегел, Георг. *Енциклопедия на философските науки*.

Sapir, Eduard. *Language. Introduction to the Study of Speech*. 1921

Хусерл, Едмунд. *Увод във феноменологията*. София: Евразия, 1996

Хайдегер, Мартин. „Що е метафизика“ (1929). *Същности*. София: Гал-Ико, 1993

Quine, Willard. „On What There Is“. *Semantics and the Philosophy of Language*. The Univ. Of Illinois Press at Urbana, 1952, 189 – 206.

Jespersen, Otto. *Analytical Syntax*. Holt, Rinehart and Winson, Inc., 1969

Хокинг, Стивън. *Кратка история на времето*. София: Наука и изкуство, 1993

Герджиков, Сергей. *De-cogito. Отмисляне на измисления свят*. София: Екстрем, 2007

Герджиков, Сергей. *Философия на относителността*. София: Екстрем, 2008